

(znacznym, umiarkowanym lub lekkim) na podstawie *Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*. W województwie kujawsko-pomorskim funkcjonuje wojewódzki zespół orzekania o niepełnosprawności¹¹ oraz 20 zespołów powiatowych¹². Orzeczenia są wydawane na wniosek osób zainteresowanych i umożliwiają korzystanie z uprawnień przewidzianych we wspomnianej ustawie. Z kolei orzecznicy ZUS, KRUS, MSWiA i MON wydają orzeczenia, których posiadanie jest koniecznym warunkiem uzyskania świadczeń rentowych.

Dostępność danych dotyczących zjawiska niepełnosprawności w Polsce jest ograniczona. Najbardziej miarodajne dane dotyczące ogółu osób niepełnosprawnych pochodzą z Narodowych Spisów Powszechnych. Według spisu z 2011 roku OzN¹³ było w Polsce 4 697 tys. natomiast w województwie kujawsko-pomorskim 264 tys.

Tabela 2 Liczba osób z niepełnosprawnościami w 2011 roku

Obszar	Osoby niepełnosprawne ogółem	Osoby niepełnosprawne z orzeczeniami	Osoby niepełnosprawne biologicznie bez orzeczeń
PL	4 697 048	3 131 456	1 565 591
WK-P	264 313	194 417	69 897

Źródło: BDL GUS – Narodowe Spisy Powszechnie – NSP2011 – Ludność

W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, liczba osób niepełnosprawnych w WK-P, przede wszystkim tych z orzeczeniami, była nieco wyższa, niż w całej Polsce. W regionie osób niepełnosprawnych ogółem na 10 tys. mieszkańców przypadało 1 260, a osób z orzeczeniami 927, podczas gdy w kraju – odpowiednio: 1 219 i 813. Powiaty w WK-P różniły się znacznie pod tym względem. W powiecie wąbrzeskim, w którym wartość wskaźnika była najwyższa, w przybliżeniu dwukrotnie przekraczała wartość odnotowaną w powiatach aleksandrowskim i włocławskim, cechujących się wartością najniższą.

Do szacowania skali zjawiska niepełnosprawności oraz zjawiska niekorzystania z pomocy przez część osób, które jej potrzebują¹⁴, istotny jest także udział osób z orzeczeniami o niepełnosprawności wśród osób z niepełnosprawnościami ogółem. O ile w Polsce udział ten wynosił około dwóch trzecich (67%), o tyle w województwie kujawsko-pomorskim prawie trzy

¹¹ W siedzibie Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy; <https://www.gov.pl/web/uw-kujawsko-pomorski/informacje-o-zespole>

¹² <https://www.gov.pl/web/uw-kujawsko-pomorski/powiatowe-zespoły-orzekające-o-niepełnosprawności-w-województwie-kujawsko-pomorskim>

¹³ Warto zaznaczyć, że dane z NSP 2011 są wykorzystywane również w OZPS, łącznie z OZPS za rok 2019.

¹⁴ Zjawisko opisywane w analizach z zakresu polityki społecznej jako *non take-up*.